

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Question

**Directie Publieke
Gezondheid**
Crisisbeheersing en
Infectieziektenbestrijding

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Datum 18 november 2020
Betreft Ingrijpende gevolgen van de COVID 19 pandemie

Kenmerk
1749609-210823-PG

Uw brief

Geachte heer B.,

Bijlage(n)

-

Q-uestion, de stichting voor mensen met Q-koorts, vraagt mijn aandacht voor de situatie van mensen met langdurige gevolgen van Q-koorts. Van 2007 tot en met 2010 was er in Nederland een uitzonderlijke Q-koortsuitbraak. De overheid heeft toen maatregelen genomen om de uitbraak onder controle te krijgen en de negatieve gevolgen voor de burgers zoveel mogelijk te beperken. Toch heeft de Q-koortsuitbraak grote gevolgen gehad. Mensen zijn overleden aan Q-koorts of ernstig ziek geworden. Het is ook voor mij heel duidelijk dat veel mensen nog steeds veel last ervaren van de besmetting met Q-koorts die zij tijdens de periode van de uitbraak hebben opgelopen. Het kabinet heeft daarom eerder besloten tot een financiële tegemoetkoming die is bedoeld om erkenning te geven aan die ernstige consequenties en ook om namens het kabinet medeleven te uiten.

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Het kabinet heeft in de loop van de tijd diverse acties ondernomen om mensen met langdurige gevolgen van Q-koorts te helpen en zij doet dat nog steeds, onder andere door het financieren van de Stichting Q-support, die Q-koorts patiënten met chronische Q-koorts of QVS adviseert en begeleidt bij problemen op het gebied van gezondheid, werk en welzijn.

Ik begrijp dat herinneringen en emoties weer naar boven komen bij de uitbraak van het Corona-virus (SARS-CoV2). Het is dan ook logisch dat mensen die nu nog te maken hebben met de gevolgen van Q-koorts vergelijkingen maken met maatregelen die het kabinet neemt t.a.v. corona en dat dat teleurstelling tot gevolg kan hebben. Vanuit de verantwoordelijkheid van de overheid voor de publieke gezondheid, sociaal maatschappelijke aspecten en economische impact in Nederland is het echter verklaarbaar dat in verschillende situaties ook verschillende maatregelen genomen worden, maar dat neemt het gevoel waarschijnlijk niet weg.

Er wordt op verzoek van het kabinet onderzoek gedaan naar de relatie tussen een (doorgemaakte) infectie met Q-koorts en extra kwetsbaarheid voor COVID-19. Het RIVM gaat samen met andere onderzoeksgroepen kijken of die relatie er is door aan te sluiten bij onderzoek dat al loopt of is gedaan ten tijde van de Q-koorts uitbraak. Er zullen eerst op basis van meldingsgegevens oriënterende analyses worden uitgevoerd. Daarnaast is een drietal korte onderzoeken gepland, waarvoor verdere gegevens uit huisartsenpraktijken en ziekenhuizen in Brabant worden

verzameld en geanalyseerd. De resultaten van dit onderzoek worden voor het einde van het jaar verwacht. Ik hecht er aan dat er zo spoedig mogelijk duidelijkheid is.

**Directie Publieke
Gezondheid**
Crisisbeheersing en
Infectieziektenbestrijding

U vraagt in uw brief waarom de overheidsmaatregelen voor COVID-patiënten en Q-koortspatiënten uiteenlopen op een drietal onderwerpen die ik hieronder langsloop.

Kenmerk
1749609-210823-PG

Vergoeding herstellzorg

U geeft aan dat het kabinet voor de vergoeding van paramedische herstellzorg het advies van Zorginstituut Nederland van 8 juli 2020 over dit onderwerp heeft gevolgd en besloten heeft tot een tijdelijke verruiming van de basisverzekering voor ernstig zieke COVID-19-patiënten voor herstellzorg, bestaande uit eerstelijns paramedische hulp van een fysio- of oefentherapeuten, of hulp door een ergotherapeut of diëtist of combinatie daarvan. Er zijn destijds ook gesprekken gevoerd tussen Q-support en het Zorginstituut over het opnemen van een door veldpartijen ontwikkelde en aangeboden kwaliteitsstandaard in het Register voor kwaliteitsstandaarden. Het Zorginstituut heeft toen beargumenteerd dat de effecten van paramedische zorg bij de gevolgen van Q-koorts onvoldoende onderbouwd waren.

Het beeld van de situatie na Q-koorts-infectie verschilt van de herstelfase na (ernstige) COVID-19. Bij QVS zijn er met name vermoeidheidsklachten, waarbij de effectiviteit van fysiotherapie nog niet onderbouwd kon worden. Bij post-COVID-19 klachten ligt het accent op fysieke schade en deconditionering, waarvoor ondersteuning van herstel aangewezen lijkt en meerwaarde wordt verondersteld van paramedische interventies in de herstelfase in de eerste maanden na de acute infectie.

Ondernemersregelingen

Ik begrijp dat ondernemers die geraakt zijn, omdat zij ziek zijn geworden door Q-koorts, hun situatie vergelijken met ondernemers die nu geholpen worden met problemen door COVID-19. Voor ondernemers die ziek worden door COVID-19 zijn geen aparte regelingen getroffen. Zij waren aangewezen op de regulier sociale zekerheid. De economische maatregelen, waaronder ondersteuningsmaatregelen voor ondernemers, zijn bedoeld om nog ernstigere schade aan de Nederlandse economie te voorkomen. Overigens is niet eerder een dergelijke pakket vormgegeven.

Steunfonds ZWiC

Als laatste geeft u aan dat zorgmedewerkers die in de frontlinie gestaan hebben en getroffen zijn door het corona-virus via een speciaal opgericht Steunfonds van de Stichting Zorg na Werk in Coronazorg (ZWiC) een financiële tegemoetkoming kunnen ontvangen. Voor mensen die langdurige gevolgen hebben ondervonden van Q-koorts heeft het kabinet eerder tot een tegemoetkoming besloten, een gebaar voor de erkenning voor Q-koortspatiënten met de diagnose chronische Q-koorts, Q-koortsvermoeidheidssyndroom (QVS) of een QVS gelijkend ziektebeeld. Het steunfonds van ZWiC is een privaat initiatief waaraan de overheid bijdraagt en de tegemoetkoming is beperkt tot zorgprofessionals die op de IC zijn terechtgekomen of overleden als gevolg van corona, en heeft dus een beperkte

reikwijdte.

Ik ben hierboven op al uw punten uit uw brief ingegaan, waarbij ik me realiseer dat ik niet op al uw vragen een bevredigend antwoord kan geven. Ik zie uit naar een nadere kennismaking. Gezien de huidige situatie zal deze mogelijk niet op zeer korte termijn kunnen plaatsvinden, maar ik hoop u desondanks spoedig te ontmoeten.

Hoogachtend,

de minister voor Medische Zorg
en Sport,

T. van Ark

**Directie Publieke
Gezondheid**
Crisisbeheersing en
Infectieziektenbestrijding

Kenmerk
1749609-210823-PG